

Chương 7

MỘT SỐ VẤN ĐỀ VỀ VẬN DỤNG VÀ PHÁT TRIỂN TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH TRONG CÔNG CUỘC ĐỔI MỚI

I. Bối cảnh thế giới và trong nước

II. Quan điểm cơ bản có ý nghĩa phương pháp luận đối với việc vận dụng và phát triển tư tưởng Hồ Chí Minh

III. Phương hướng và một số nội dung vận dụng, phát triển tư tưởng Hồ Chí Minh trong sự nghiệp đổi mới

I. Bối cảnh thế giới và trong nước

1. Đặc điểm của tình hình thế giới

1.1. Cuộc CM khoa học và công nghệ tiếp tục phát triển mạnh mẽ

Tạo nên
XH thông
tin & kinh
tế tri thức

Tạo cơ sở
vật chất cho
quá trình
toàn cầu hóa

Tạo ra xu
hướng liên kết,
hợp tác giữa
các quốc gia

1.2.
Tình
hình
chính
trị trên
thế
giới có
sự
thay
đổi lớn

Sự sụp đổ của các nước
XHCHN Đông Âu và Liên xô làm
cho CNXH lâm vào thoái trào

Các quốc gia độc lập đang bị
phân hóa mạnh mẽ về kinh tế,
chính trị, tư tưởng và lợi ích
quốc gia, dân tộc

CNTB hiện đại đang tiếp tục tự
điều chỉnh, còn có khả năng
phát triển nhất định

Chiến tranh lạnh đã kết thúc, nhưng chiến tranh cục bộ, xung đột vũ trang, xung đột dân tộc, sắc tộc, tôn giáo, chạy đua vũ trang, hoạt động can thiệp, lật đổ, khủng bố quốc tế còn diễn ra nhiều nơi trên thế giới, tính chất phức tạp ngày càng tăng

Khu vực Đông Nam Á, châu Á – Thái bình dương sau khủng hoảng tiền tệ đang phục hồi, song vẫn còn tiềm ẩn những nhân tố mất ổn định, có thể tác động đến nước ta

2. Bối cảnh trong nước

Đất nước đã thu được những thành tựu cơ bản: *nền kinh tế tiếp tục phát triển với nhịp độ cao so với khu vực; tình hình chính trị ổn định; đời sống nhân dân được cải thiện; vị thế nước ta được nâng cao*

Đất nước đang đứng trước những cơ hội và thách thức lớn đan xen nhau: *đi tắt đón đầu... và có 4 nguy cơ*

II. Quan điểm cơ bản có ý nghĩa phương pháp luận đối với việc vận dụng, phát triển tư tưởng Hồ Chí Minh

1. Lý luận gắn liền với thực tiễn

Người dạy: đối với bất cứ vấn đề gì đều phải đặt câu hỏi “vì sao?”, đều phải suy nghĩ kỹ càng xem nó có hợp với thực tế không, có thật là đúng lý không, tuyệt đối không nên nhắm mắt tuân theo sách vở một cách xuôi chiều

Đối với lý luận của chủ nghĩa Mác – Lênin:

Học không phải để “thuộc sách lầu lầu”, mà là “học cái tinh thần xử trí mọi việc, đối với mọi người và đối với bản thân;

là học tập những chân lý phổ biến của chủ nghĩa Mác – Lênin để áp dụng một cách sáng tạo vào hoàn cảnh thực tế của nước ta”

“Lý luận luôn luôn cần được bổ xung bằng những kết luận mới rút ra từ trong thực tiễn sinh động”

Chú ý những nội dung cơ bản sau đây

Luôn luôn
đem
những
vấn đề lý
luận đối
chiếu với
thực tiễn

Trong quá trình
hoạt động thực
tiễn, phải chú ý
tổng kết nâng
lên thành
những vấn đề
lý luận

Thông
qua
thực
tiễn để
kiểm
nghiệm
lý luận

2. Quan điểm lịch sử - cụ thể

Bác không chỉ là một nhà chiến lược vĩ đại mà còn là một nhà sách lược tài ba

Tùy đối tượng, tùy hoàn cảnh cụ thể mà Người có cách ứng xử linh hoạt, sáng tạo

Vậy khi nghiên cứu để nhận thức hay vận dụng quan điểm nào đó của Bác nhất thiết phải đặt vào bối cảnh cụ thể: nói với ai, nhằm mục đích gì, do hoàn cảnh nào mà nói như vậy... Từ đó tránh suy diễn chủ quan hay quy kết sai lệch tư tưởng của Người

3. Quan điểm toàn diện và hệ thống

Khi xem xét, đánh giá sự vật, hiện tượng, xã hội hay con người, Bác luôn xem xét một cách toàn diện:

Kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội

Quá khứ, hiện tại, tương lai; truyền thống và hiện đại, dân tộc và quốc tế, thiên thời, địa lợi, nhân hòa; thời, thế, lực;

Đức & tài, lý luận & thực tiễn, nói & làm...

Phải có cái nhìn toàn cục...

4. Quan điểm kế thừa và phát triển

Học tập và nghiên cứu tư tưởng Hồ Chí Minh nhằm soi sáng và giải quyết những vấn đề đang đặt ra cho dân tộc ta trong bối cảnh hiện nay

Nhiều vấn đề mới nảy sinh mà Bác chưa có điều kiện đề cập

Vậy chúng ta phải vừa kế thừa, vừa phát triển tư tưởng và phương pháp Hồ Chí Minh vào bối cảnh hiện nay cho phù hợp để tìm ra cái mới theo tinh thần “dĩ bất biến, ứng vạn biến”

III. Phương hướng và một số nội dung vận dụng, phát triển tư tưởng Hồ Chí Minh trong sự nghiệp đổi mới

1. Phương hướng

Nắm vững quan điểm thực tiễn, vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh giải đáp đúng những vấn đề do thực tiễn cách mạng nước ta đặt ra hiện nay

2. Một số nội dung chủ yếu vận dụng và phát triển tư tưởng Hồ Chí Minh hiện nay

2.1. Kiên định mục tiêu mà Hồ Chí Minh đã chọn: *độc lập dân tộc và CNXH, đẩy mạnh giáo dục chủ nghĩa yêu nước gắn liền với lý tưởng XHCN*

2.2. Dựa vào sức mạnh của toàn dân: *đổi mới là sự nghiệp của nhân dân, vì nhân dân; mọi chủ trương, chính sách phải hướng vào dân, dựa vào dân*

2.3. Xây dựng, kiện toàn hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh

Một là, xây dựng, chỉnh đốn Đảng Cộng sản Việt Nam vững mạnh

Hai là, xây dựng Nhà nước cộng hoà xã hội chủ nghĩa Việt Nam trong sạch, vững mạnh

Ba là, luôn luôn chăm lo xây dựng Mặt trận và các đoàn thể nhân dân